

POŠTOVÝ HOLUB

**Informačný spravodaj
Slovenského zväzu chovateľov poštových holubov
vydávaný pre vnútornú potrebu členov**

Číslo 4

Ročník 2005

O B E Ž N Í K

k ukončeniu pretekovej sezóny 2005 a vyhodnoteniu MS 2005

1. Materiály, ktoré majú byť zaslané na sekretariát Zväzu ku kontrole:

Podľa hlavných zásad na zabezpečenie pretekovej sezóny, usporiadatelia pretekov – OZ CHPH sú povinné do **15. septembra 2005** zaslať za prvých troch chovateľov vyhodnotených v Majstrovstve OZ /alebo zodpovedajúcej súťaži/ na sekretariát Zväzu následovnú dokumentáciu:

- A) Kontrolné listy zo všetkých pretekov
- B) Protokoly o uzatváraní a otváraní konštatovacích hodín
- C) Pásy z konštatovacích hodín zo všetkých pretekov
- D) U EKS list o priradzovaní elektronických krúžkov /čípo/
- E) U EKS aj nasadzovacie listy zo všetkých pretekov
- F) Protokoly o vykonanej kontrole prvých troch chovateľov

2. Zaslanie pretekových výsledkov na sekretariát Zväzu:

Podľa platného pretekového poriadku SZ CHPH, hlava VII., odsek 9, uporiadateľ pretekov je povinný dodať všetky druhy výsledkov na sekretariát Slovenského zväzu chovateľov poštových holubov do 31. októbra bežného roka. Výsledky musia byť dodané vo forme kníhy.

Upozorňujeme funkcionárov, že pretekové výsledky musia byť **31. októbra 2005** na sekretariáte SZ CHPH. Žiadnemu OZ CHPH nebudú vzaté do úvahy výsledky zaslané po tomto termíne.

3. Vyhodnotenie Majstrovstiev Slovenska poštových holubov 2005

Vyhodnotenie MS 2005 výpočtovou technikou zabezpečí Mgr. Milan Blahovský, predseda výpočtovej komisie SZ CHPH.

Ak pri vyhodnotení chcú chovatelia použiť nadoblastné alebo pásmové výsledky musia do **15. septembra 2005 p. Mgr. Blahovskému zaslať príslušné zostavy.**

E- mail : blahovský@spisnet.sk

4. Kontrola vyhodnotenia všetkých súťaží MS 2005

Kontrolu vykoná Prezídium SZ CHPH, Ústredná kontrolná komisia a Preteková komisia SZ CHPH.

Ku kontrole každé OZ CHPH zašle na sekretariát Zväzu vyplnené vyhodnocovacie tabuľky MS /vzor z roku 2003,2004/ za prvých troch chovateľov v každej kategórii. Tabuľky budú podpísané štatutárom OZ CHPH a opečiatkované pečiatkou OZ CHPH. Za kategórie starých holubov budú zaslané na sekretariát **do 30. septembra 2005** a za kategóriu mladých holubov do **15. októbra 2005**. Výsledky zaslané po týchto termínoch nebudú vzaté do úvahy.

V Nitre 16. 08. 2005

Ing. Juraj Kurek, prezident SZ CHPH

INFORMÁCIE zo zasadnutia výborov Medzinárodnej federácie chovateľov poštových holubov FCI, Rue de Livourne 39 - 1050

KOMISIA ŠTANDARD (25. APRÍL 2005)

Retrospektíva Olympiády v Porto 2005.

- Všetci sa zhodli na tom, že organizácia bola výborná. Holuby boli veľmi dobre prijaté. Uloženie bolo veľmi dobre zorganizované. Kontrola výkonov na papieri prebehla rýchlo a bez problémov. Len kontrola českých holubov spôsobila veľké problémy, nakoľko bolo potrebné vyhľadať príslušné holuby na diskete, kde bolo vyše 400 výsledkov z rôznych súťaží. Dva holuby štandard museli byť diskvalifikované, nakoľko ich posudzoval ich vlastný chovateľ.

- Zaslanie holubov bolo veľmi dobre zorganizované. Niektoré krajiny sa stretli s veľkými ťažkosťami pri prepravných predpisoch niektorých leteckých liniek. Internacionalizácia spôsobu olympijského rozhodovania - Olympijské rozhodovanie bolo posudzované do najmenších podrobností, vrátane hodnotenia rozhodcov. **Podľa všetkého, kritéria hodnotenia kategórie Štandard F.C.I. pozná len málo členov.** Bude distribuované so zápisnicou na Riadiaci výbor. Národné komisie Štandard boli vyzvané, aby sa s ním oboznámili.

- Za veľmi dôležité bolo uznané školenie na štandardizovanie posudzovania poštového holuba. Členovia navrhujú Riadiacemu výboru zvoliť v októbri 2005 zainteresovaných rozhodcov, aby pracovali s holubami.
- p. Daniel Desjardins upozornil na skutočnosť, že do podmienok Štandard vložila jedna chyba. To sa musí vyriešiť pred budúci Olympiádami. Výkony sú predpísané len pre 2. rok s minimom 30%. Predpis 70% v 1. roku sa musí vylúčiť.

ŠTANDARD POŠTOVÉHO HOLUBA PODĽA F.C.I.

a kritéria jeho hodnotenia

VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Telo holuba budí pevný dojem, nie je príliš dlhé, nie je ani silne stavané ani malé; krídla sa dobre zatvárajú, sú uložené na tele a spájajú sa nad koreňom chvosta; hrud' je proporcionálna k telu, tak ako je možné široká, vytvárajúca takpovediac trojuholník, kde základom je hrud'. Hĺbka tela je proporcionálna k celku. Zreteľný je pohlavný dimorfizmus (na prvý pohľad zreteľné rozlíšenie pohlavia).

1a/ HLAVA - LÍNIA A OZDOBA (VRÁTANE OČNÝCH BLÁN)

Veľkosť v proporcii k celku. Zaokrúhlený na vrchu,

predlžujúci sa smerom ku chvostu bez prerušenia línie od špičky zobáka. Dobré vyvinuté čelo po šírke. Rovnaké a symetrické biele nosné membrány, pri samcovi nie príliš jemné. Pevný zobák, zavretý pokiaľ vták odpočívá. Očné blany musia byť dobre viditeľné, nie príliš veľké, pravidelné a bez výrastkov, bielej, sivej alebo ružovej farby. Hlava musí naznačovať pohlavie. Holub s chocholom bude penalizovaný, napriek bodu 2b. **Nedostatky:** veľká alebo príliš malá hlava, strapatá, príliš štvorcová, alebo plochá, s chocholom, zle zavretý zobák, príliš dlhý, príliš mäkký, príliš slabý.

1b/ OKO - UMIESTNENIE, VÝRAZ

Farba očnej dúhovky nie je dôležitá. Obidve oči musia mať rovnakú farbu; u strakatých holubov je mierne strakaté oko povolené. Oko musí byť dobre vsadené do blán; mierny priestor na zadnej strane je povolený. Oko sa musí lesknúť, byť živé a „žiarivé“.

Nedostatky: vlnhé a vyblednuté oko, úplne tmavé alebo čierne, zakalené, so zle tvarovanou zrenicou, neúplné zavretie dopredu, hlúpy alebo chabý výraz.

2/ KRÍDLA A KLBOVÉ SPOJENIA

Veľkosť proporcionálna veľkosti holuba. Krídlo musí byť pružné svalnaté a budí tento dojem pri rozložení; má byť silne operené, pričom perá sa prekrývajú ako škridle; spodná strana krídla musí byť tiež bohato operená. Zadné krídlo dobre uzavreté s nie príliš veľkými letkami. Pekné zadné krídlo, priame a ľahko zaoblené. Krátke, široké a silné rameno. Pružné letky, na konci nie príliš úzke, proporcionálne k ich šírke v základe. Dĺžka posledných letiek má od stredu krídla narastať, budí dojem „sily kvetu“. Konce posledných pier ľahko zaoblené, prvé veľké letky priamočiare a tvoriace uzavreté celok. Klbové spojenia musia budí dojem sily a nesmú mať žiadnu deformáciu.

Nedostatky: príliš dlhé alebo príliš krátke krídla v porovnaní s telom, stuhnuté, alebo ťažko sa otvárajúce, príliš úzke perá; pri rozložení vela priestoru medzi letkami.

Kvalita operenia a chvosta

To sa týka primárnych letiek (tak isto aj starých sekundárnych letiek), riadiacich pier chvosta (okrem kvality, posúdenie musí brať do úvahy staré riadiace perá chvosta), perie na povrchu a páperie. Hrubosť operenia sa tiež musí hodnotiť. Perá musia pokrývať koreň chvosta až po chvost. Chvost musí byť v uza-

vreteje polohe úzky a nie príliš dlhý, obsahovať 12 pier a perif podľa ročného obdobia. Obe krídla musia mať rovnaký počet letiek, preperené holuby musia ich mať najmenej 10. Posledná letka musí byť úplne rozvinutá k 1. januáru. Pri rozhodovaní bude potrebné rozhodnúť, či je tento termín realizovateľný.

Nedostatky: stuhnuté pohyby, nedostatok vrchného peria. Vonkajšie perie alebo perie na povrchu poškodené, alebo nedostatočné, spôsobujúce narušenie vývoja. Suché, popukané, vypadnuté, zakrvavené, duté, rachitické perie (hrvoľ, weerborstel), operenie nôh (ľahké operenie nohy je povolené, prsty musia byť bez operenia). 11 pier je ľahkým nedostatkom ak krídlo budí dojem nepravidielnosti.

3/ CHRÁT, KRÍŽE A KOREŇ CHVOSTA

Musia budí dojem sily a odolat určitému tlaku. Má byť priemernej šírky, proporcionálny k celku. Ohybný a mierne vpadnutý chrát je prípustný. Koreň chvosta musí byť bohatý. Prechod zo širokého chráta k úzkemu ohybnému koreňu chvosta je želateľný.

Nedostatky: slabý, príliš okrúhly, príliš vpadnutý alebo príliš úzky chrát. Málo bohatý koreň chvosta.

4/ SPODOK, PRSNÁ KOSŤ A VIDLICA

Pri posudzovaní sa musí brať do úvahy kostra, hrudná kosť, vidlica a nohy. Prsná kosť sa predlžuje v miernom sklone s dobrým prepojením na kosti vidlice; tie musia byť pevné, obe prítomné, rovnaké a správne uzavreté. U samičky môžu byť viac pružnejšie.

Nedostatky: slabá kostra, príliš široká, hlboká, alebo plochá prsná kosť, pokrivená, alebo ohnutá; kosti vidlice veľmi slabé, nerovnaké alebo neforemné; pokrivené, príliš vysoké nohy; neforemné prsty, polámané, alebo príliš dlhé pazúry.

ROVNOVÁHA

Váha a postoj holuba majú byť proporcionálne k telu, holub musí byť vyvážený, bez nahnutia dopredu.

SVALOVINA

Svaly musia byť výrazné na dotyk, „živé“ a neobsahovať žiadnu stopu tuku. Veľký svalový zväzok musí byť tak dlhý ako je len možné a predlžovať sa až po koniec prsnej kosti.

Nedostatky: príliš chudý, príliš tučný, znaky opotrebovania

5a/ DOJEM

Radost zo života, vitalita, elegancia. Holub musí budí dojem a vyžarovať kvalitu. Nesmie byť žiadna stopa po križení s inými rasami, škodlivým jeho vlastnostiam.

5b/ KONDÍCIA

Holub musí byť v „letovej kondícii“. Zjavné znaky toho sú: teple a hodvábny na dotyk, čistý na tele a končatinách, bez parazitov, mastných škvrn a bieleho popraša-

ku na perie, husté perie na hlave, biele nosné membrány, suché a lesklé oko, pekné a lesklé nohy.

VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

- pridelenie bodov: - body 1a a 1b sa musia posudzovať oddelene so známkou v priemere od 17 do 19. Podobne je to pri bodoch 5a a 5b, ktorých celkový súčet nemôže byť vyšší ako 19. V bodoch 2,3 a 4 sa prideluje známka od 17 do 18,5. Všetky body sa môžu krátiť po 1/4 bodu ak sa zistia drobné odchýlky.

- **Výsledná známka znamená: 17 = zlý, 17,5 = nedostatočný, 18 = dostatočný, 18,5 = dobrý, 19 = pozoruhodný, použiť len vo výnimočnom prípade** Stupňovanie od 1/4 a 3/4 je stredné k vyššie uvedeným vyhodnoteniam.

- Konečné známky sa môžu pri starých a ročných holuboch pohybovať od 85 do 93. Mláďatá môžu dosiahnuť 92,5 bodov. Maximálna hodnota bodov, pridelená neskorým mláďatám, môže byť 91,5. Musia mať zhodené najmenej dve staré letky v každom krídle.

- ak sa pri klasifikácii cien ukáže, že niekoľko holubov má rovnaký počet bodov, konečná klasifikácia bude stanovená posledným porovnaním, kde bude určujúci väčší počet bodov získaný za dojem a kondíciu. Znamka pridelená na začiatku však nebude môcť byť upravená.

- počas pridelovania cien skupinám holubov (kvarteto,...) sa body určujú individuálne, pričom pre klasifikáciu ceny je určujúci súčet. V prípade rovnosti súčtu bodov je ako jednotka určujúca skupina.

- ak musí byť určený najkrajší holub z viacerých skupín, budú brať do úvahy tie holuby, ktoré získali prvú cenu v jednej z príslušných skupín, pričom sa rozumie, že zúčastnené holuby musia mať ten istý konečný výsledok.

- ak sa na výstave zúčastnilo viacej rozhodcov, každý z nich označí po novom preskúmaní jedného holuba. Vyjadrenie väčšiny v prospech jedného holuba bude určujúce. Ak sa nebude môcť dosiahnuť dohoda, rozhodne sa to losovaním.

- Nie je povolené pripevniť na etiketu akékoľvek označenie tendenčnej povahy. Popísané môžu byť len zjavné nedostatky alebo odchýlky.

- Rozloženie farieb: pozri starý predpis str. 11-12, body 1-5.

- Dodatočné rozdelenia: výstavná komisia je zmocnená rozdeliť holuby do rôznych výsledných tried. Rozdelenia sa môžu vykonať aj na základe pohlavia a veku. Odporúča sa, aby každá trieda nemala viac ako 40 holubov. Holuby, ktorí sa zúčastnili na pretekoch musia byť oddelení od tých, ktoré súťažili.

KOLÍN NAD RÝNOM

DÁTUM: 02.júl 2005

Čas štartu: 11:00:00

Kategória: C

Súradnice: 51:01:40.0 07:02:31.7

Počasie: - pri štarte: veľká oblačnosť, severný vietor 10-30 km/h 18°C

- pri dolete: veľká oblačnosť až dážď, severný vietor 10-30 km/h 28°C

Počet nasadených holubov: 13856 z toho 20 %: 2771

Prvý holub: 01- -25 841 prílet: 2.06:06:11

rýchlosť: 1414.961m/min, vzdialenosť: 1027.521 km

chovateľ: Jaco Jozef, PV

Posledný holub: 03-S -1507 0332 prílet: 2.10:11:48

Rýchlosť: 880.126m/min, vzdialenosť: 855.306 km

Chovateľ: Jozef Sobčák, KNM

Číslo a názov ZO	počet: chov.	holubov	umiest.	%umies	%vl.um
1 Bratislava	87	693	182	6.57	26.26
2 Senica	62	459	111	4.01	24.18
3 Ružomberok	43	263	35	1.26	13.31
4 Terchová	68	433	78	2.81	18.01
5 Trnava	87	735	160	5.77	21.77
6 Trenčín	106	894	281	10.14	31.43
7 Komárno	41	274	57	2.06	20.80
8 Nové Zámky	51	346	87	3.14	25.14
9 Šurany	63	386	88	3.18	22.80
10 Nitra	86	678	192	6.93	28.32
11 Topoľčany	45	425	135	4.87	31.76
12 Prievidza	45	403	89	3.21	22.08
13 Považská Bystrica	70	570	138	4.98	24.21
14 Žilina	88	607	156	5.63	25.70
15 Kysucké Nové Mesto	68	570	109	3.93	19.12
16 Horné Kysuce	52	376	75	2.71	19.95
17 Martin	44	221	35	1.26	15.84
18 Levice	48	343	79	2.85	23.03
19 Banská Bystrica	61	504	85	3.07	16.87
20 Pezinok	54	416	103	3.72	24.76
21 Novohrad	24	191	26	0.94	13.61
22 Tatry	87	490	45	1.62	9.18
23 Spišská Nová Ves	68	383	46	1.66	12.01
24 Košice	47	319	12	0.43	3.76
25 Prešov	97	656	78	2.81	11.89
26 Bardejov	59	398	24	0.87	6.03
27 Michalovce	42	385	16	0.58	4.16
29 Tvrdošín	58	360	44	1.59	12.22
30 Šurany	49	383	74	2.67	19.32
32 Revuca	36	207	17	0.61	8.21
33 Bytča	66	488	114	4.11	23.36
Spolu:	1902	13856	2771		

POR. ČÍSLO HOLUBA	P	Čas príletu	CHOVATEL	ORG.	RÝCHLOSŤ	KM	KOEF	ESO
1 01- -25 841	A	2.06:06:11	Jaco Jozef	PV	1414.961	1027.521	0.200	100.000
2 00-S -22 0007	A	2.04:43:53	Ing. Šušlík Milan	LM	1413.047	932.611	0.400	99.993
3 02- -21 1004	A	2.05:32:28	Marinka + Csernok	Nov	1400.657	969.908	0.600	99.986
4 02-S -19 1736	H	2.03:59:56	Selecký Ján	BB	1390.261	917.572	0.800	99.978
5 03- -0305 0303	H	2.04:28:54	Ciganák Miroslav	RK	1364.071	900.287	1.000	99.971
6 02-S -29 7056	H	2.04:58:23	Štefan Gemela	TV	1362.277	899.103	1.200	99.964
7 04- -0304 672	A	1.22:34:07	Hromada Ján	RK	1356.994	895.616	1.400	99.957
8 04- -0304 705	A	2.03:58:47	Hromada Ján	RK	1356.994	895.616	1.600	99.949
9 02-SK-07 2848	H	2.04:26:09	Bugyi Štefan	KN	1344.544	887.399	1.800	99.942
10 01-PL-0247 3528	A	2.06:46:09	Moješ Jar.Ing.+M.	PV	1336.899	1024.265	2.000	99.935
11 02-SK-30 2847	H	2.04:55:52	Homola Ján	LE	1336.364	882.000	2.200	99.928
12 03- -0405 0292	H	2.04:59:03	Hanuliak František	Ter	1330.591	878.190	2.400	99.921
13 02-SK-07 3025	H	2.04:40:21	Kánai František	KN	1330.264	877.974	2.600	99.913
14 01- -04 2872	A	2.04:51:16	Kristofík Jakub	Ter	1329.908	877.739	2.800	99.906
15 03- -1204 0368	A	2.05:05:38	Miklánek Jaroslav	PD	1318.779	877.823	3.000	99.899
16 02- -04 1783	A	2.04:16:42	Vrabel Tibor	Ter	1318.548	870.242	3.200	99.892
17 01- -04 0830	H	2.04:22:56	Radočani Dalibor+R.	Ter	1315.882	868.482	3.400	99.885
18 00-SK-07 5853	H	2.05:09:05	Király Jozef	KN	1315.032	879.866	3.600	99.877
19 01- -11 2622	H	2.04:51:25	Sleпка Eduard	PD	1314.389	867.497	3.800	99.870
20 03-SK-0701 1478	H	2.05:16:18	Bugyi Gejza	KN	1311.328	886.851	4.000	99.863
21 02-S -14 0036	A	2.04:34:03	Puček Dušan	ZA	1309.761	864.442	4.200	99.856
22 03-S -0405 0327	A	2.04:27:57	Komačka Vincent	ZA	1307.358	862.856	4.400	99.848
23 01-S -14 10027	A	2.04:57:26	Štaffen Lubomír	ZA	1304.345	860.868	4.600	99.841
24 03- -0404 0131	H	2.04:37:57	Markuš Miro + Milan	Ter	1304.026	860.657	4.800	99.834
25 01-S -09 1011	H	2.05:13:36	Alexander Kacian	NR	1303.950	878.341	5.000	99.827
26 02-S -24 0279	H	2.04:46:19	František Král	KNM	1302.902	859.915	5.200	99.820
27 97-SK-18 1228	A	2.05:21:43	Kacián Peter st. + ml.	LE	1302.780	888.127	5.400	99.812
28 03-S -1008 0716	A	2.05:03:18	Stanislav Šimek	NR	1302.629	864.034	5.600	99.805
29 03-S -1008 0342	A	2.05:05:41	Viktor Kováč	NR	1301.843	866.615	5.800	99.798
30 03-SK-0804 0398	A	2.05:10:26	Kelemen Jozef	NZ	1300.510	871.905	6.000	99.791
31 03-S -1508 0614	A	2.04:38:20	Lubomír Macejko	KNM	1300.311	858.205	6.200	99.783
32 03-S -1503 0772	H	2.04:14:47	Belák Jaroslav	BY	1299.774	857.851	6.400	99.776
33 99- -12 1516	A	2.04:14:20	Vajda P+M	PD	1299.635	857.759	6.600	99.769
34 00- -04 1580	A	2.05:15:29	Lysičan Alojz	Ter	1298.707	877.255	6.800	99.762
35 03- -1202 2144	H	2.03:47:09	Kalinay Juraj	PD	1298.488	857.002	7.000	99.755
36 03-S -1502 1029	A	2.04:45:23	Vlad. +R. Kľučiarik	KNM	1297.497	856.348	7.200	99.747
37 01-S -30 5080	A	2.04:32:47	Ing. Juraj Kurek	NR	1296.359	855.597	7.400	99.740
38 01-S -30 5097	H	2.04:35:51	Ing. Juraj Kurek	NR	1296.359	855.597	7.600	99.733
39 00- -18 1464	H	2.04:37:41	Adamýk Milan	TO	1295.741	855.189	7.800	99.726
40 01- -11 8201	H	2.05:05:34	Gogora Jaroslav	TO	1295.259	862.081	8.000	99.719
41 01-S -04 4972	A	2.04:15:48	Gaspierek Peter	ZA	1294.585	854.426	8.200	99.711
42 01-S -14 3739	H	2.04:56:11	Davidík S + Štefančík	ZA	1294.445	854.334	8.400	99.704
43 01- -12 6324	H	2.05:03:44	Kohút Milan	PD	1294.219	859.016	8.600	99.697
44 02- -11 4778	H	2.04:57:23	Dvonč M+V	TO	1293.409	853.650	8.800	99.690
45 97-S -04 0070	A	2.05:07:29	Laš Leonard	ZA	1292.267	862.567	9.000	99.682
46 02-S -15 0713	A	2.04:16:04	Milan Sága	KNM	1292.232	852.873	9.200	99.675
47 03-SK-0704 1069	H	2.04:32:27	Kocsis-Kocso	NZ	1290.645	851.826	9.400	99.668
48 02-SK-07 6302	H	2.04:41:18	Kocsis-Kocso	NZ	1290.645	851.826	9.600	99.661
49 99- -11 1088	H	2.04:41:16	Somora Rudolf	TO	1290.630	851.816	9.800	99.654
50 00-S -27 6054	A	2.04:41:05	Vojtech Čermák	NR	1290.295	851.595	10.000	99.646

Vítaz Veľkej ceny Slovenska 2005

JOZEF JACO

Myslím si, že netreba zdôrazňovať, že dlhotraťové holuby majú svoje veľké zázemie na východe Slovenska. Túto skutočnosť potvrdzujú úspechy východoslovenských chovateľov na dlhých tratiach, nevynímajúc Veľkú cenu Slovenska. Vlni s z prvenstva tešil p. Felix z Ostrovian a tento rok prvá cena znovu putuje do tejto východoslovenskej obce sabinovského okresu. Len o jednu ulicu vyššie. Víťazom sa stal pán Jozef Jaco, ktorý na dlhých tratiach už dosiahol viacero pekných úspechov (o. i. 1. cena v NP Schwerin v roku 1998) a patril do širšieho okruhu favoritov na popredné umiestnenie.

To bol aj dôvod, prečo som navštívil tohto skromného chovateľa (mrzí ma, že bez ohlásenia), ešte pred nasadzovaním holubov na posledný pretek KDTVR zo Štetína. Po krátkej prehliadke holubníkov sme prešli k rozhovoru, z ktorého vyberáme:

● Čím to je, že Veľkú cenu Slovenska vlni vyhral holub p. Felixa a v tomto roku vy? Je to v rovnakých metódach prípravy, type holubov, vhodnom prostredí alebo je to náhoda?

Je to asi všetko dohromady, zo všetkého trochu, ale predovšetkým vhodný typ holubov a určite sa pod úspechy podpísala aj metóda resp. spôsob pretekania. Na krátkych tratiach sa ťažko presadzujeme keď pretekáme z prirodzenej metódy. Naopak na dlhých tratiach, pri ťažkých pretekoch idú holuby nám z prirodzenej metódy. Veľmi dôležitá je aj zdravie holubov. V posledných rokoch som dosť doplatil práve na zdravotný stav holubov, pretože vyradzujem holuby, v ktorých je náznak choroby a kvôli tomu som si v jeseni pri selekcii značne oslavoval súťažný tím.

● Aký je pôvod vašich holubov?

Ich predkov som získal v roku 1973 od dnes už nebohého pána A. Garbara – známeho prešovského chovateľa. Do týchto holubov som zakrížil holuby od p. Jána Mathého z Veľkého Šariša a neskôr aj „Hermes“ holuby od toho

istého chovateľa. Súčasné holuby sa vyznačujú tým, že lietajú od ročiakov a dokážu sa presadiť na všetkých tratiach.

● Koľko holubov chováte?

Na jar som mal 76 starých holubov. Vychoval som 40 mladých. V pretekoch som doposiaľ stratil 8 pretekárov. Mladé precvičím a potom bude tvrdá selekcia. V zime ich nesmie byť viac ako 70. Tie, čo nesplnili podmienky, neostanú v holubníku. Selekcia spočíva v tom, že prihladam na počet umiestnení, ale nie je to jediné kritérium. Niekedy jednoducho treba holubovi veriť. Pre budúci rok väčší priestor dostanú mladšie holuby. Chcel by som si v jednom holubníku urobiť 15 vdovcov (totálne vdovstvo) a v druhom by ostali lietať holuby prirodzenou metódou.

● Všimol som si, že nemáte žiadne chovné oddelenie...

V minulosti som mal chovné holuby, boli v prístavbe malého holubníka. V súčasnosti nemám chovné holuby a ani ich nepotrebujem. Odchovávam po najlepších pretekároch.

● Vaše holuby sú typovo veľmi vyrovnané - stredné až menšie holuby športového typu. Prekvapuje ma však farebná rôznorodosť pri takom malom počte holubov. Čím to je?

V minulosti som choval predvážne modré

Vítazka

a kapraté hluby a osvedčovalo sa mi príbuzenské párenie. V predchádzajúcich troch-štyroch rokoch som dosť križil a práve to je príčinou farebnej rôznorodosti. Objavilo sa viac červených holubov, napr. aj víťazka z Bruselu je červená a mám po nej odchovaných viacero mláďat. Ak do svojich holubov niečo donesiem na zakriženie, snažím sa odchovať viac potomstva na overenie. Ak sa však neosvedčia, rýchlo sa ich snažím zbaviť. Každý nový holub, donesený na holubník, predstavuje možný zdroj nákazy. S každým novým holubom prichádzajú na holubník aj nové choroby a nemoci. Dokonca stačí priniesť vajčká, aj nimi sa dajú preniesť choroby. Na jednej strane nový holub môže byť prínosom, no na strane druhej je aj veľkým zdravotným rizikom. Mne to v predchádzajúcich dvoch-troch rokoch nevyšlo.

● Aké liečebno-preventívne opatrenia uplatňujete?

Používam bežne postupy a podávam bežné preparáty. Podávam prípravky na odčervenie, vakcinujem proti pseudomoru, salmonelóze, diftérii. Mám však obavy, že niektoré vakcíny sú už neúčinné. Napríklad po poslednom očkovaní na diftériu mi holuby nepopuchli. Mám takú skúsenosť, že holuby po prekonaní niektorých chorôb, napr. diftérie, aj rok sa nemôžu dostať do formy a neumiestňujú sa. Pri odčervovaní používam malý fígel. Preparát podávam vždy počas silných mrazov, aby to, čo z holuba vyjde, hneď zamrzlo.

● Aké krmivá používate?

Krmivo si miešam zásadne sám podľa potreby. Cez zimu kŕmim predvážne jačmeňom,

na jar začnem pridávať pšenicu a kukuricu. V pretekoch pridávam viac drobných semien (od stredy). Diétne krmivo podávam v nedeľu, pondelok a utorok. Prevážna časť dávky je jačmeň.

● Lietate prirodzenou metódou. Kedy dávate na jar holuby do párov?

Robím to rovnako už dlhé roky, holuby zaparujem deň po „Jozefovi“, teda 20. marca. Na jar odchovávam od každého páru jedno mláďa a potom už holuby sedia iba na umeloľhotných podkladoch.

● V čom spočíva príprava holubov na preteky a zvlášť na dlhé trate?

V minulom rolu som holuby aj vyvážal. V tomto roku mi to nedovoľujú ekonomické podmienky. Samotná príprava na dlhé trate začína v stredu pred pretekoch, keď ho krmiva začnem pridávať drobné semená a kŕmim poriadne. Koniec-koncov príprava začína podstatne skôr, lebo nasadzujem podľa stavu hniezda. Holubica, ktorá vyhrala VCS pri nasadzovaní práve končila sedenie na podkladoch (zišla z vajec). Nasadil som celý pár a obidva sa umiestnili. Na Brusel som vybral 3 staré holuby (2 z roku 1997 a jedného z roku 1998). Tieto holuby boli v sezóne nasadené iba 3-krát na trate od 200 do 400 km. Víťazná holubica letela aj Kolín.

● Nasadzujete na pretek obidva holuby z páru?

Ako kedy. Z niektorého páru nasadzujem iba jedného jedinca. Mladé holuby musím aj pošetřit. Nevieť čím to je, ale v poslednom čase sa viac presadzujú holubice.

● Je všeobecne známe, že vynikajúco lietajú vaše holuby na dlhých tratiach. Ako to však vyzerá na krátkych a stredných tratiach?

Sú to holuby, ktoré sú schopná zaletieť aj stredné alebo krátke trate. V našej oblasti je to tak, že tieto trate lieta iba „vrch“ až po nás a „spodok“ takmer neumiestňuje.

● Čo to znamená?

Chovatelia zdola sú nespokojní, ale skutočnosť je taká, že na severovýchode OZ sú mladší chovatelia a takmer všetci lietajú vdovskou metódou. Dole zostali iba starší chovatelia, ktorí lietajú prirodzenou metódou. V prvých štyroch pretekoch to vyzeralo tak, že poradie

bolo od najkratšej vzdialenosti po najdlhšiu. A títo chovatelia „zdola“ z prvých pretekov, na ktoré nasadzovali 40 – 50 holubov umiestnili po jednom holubovi.

● **Čo myslíte, ako dopadnete na dlhých tratiach v Majstrovstve Slovenska?**

Ťažko môžeme robiť konečné závery, pretože nemám úplný prehľad a leteli sme ešte Žatec a Trojmezí. Mal som málo starých holubov a ak som na dlhé trate prihlásil iba po šesť holubov. U nás sa holuby prihlasujú a na dlhé trate sa na holuba platí 35 korún.

● **Holuby sú voľne pustené celý deň?**

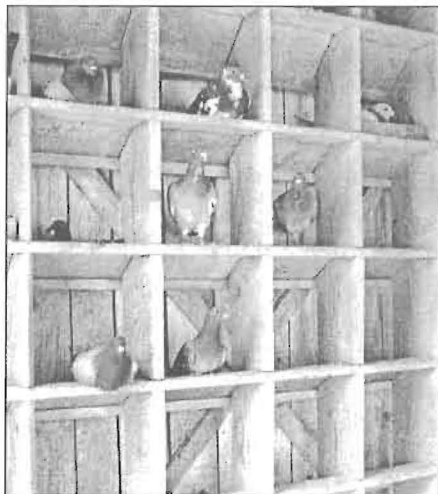
Holuby sú pustené celý deň od rána do večera počas celého roka. Kvôli dravcom síce prídem o 3 – 4 holuby, ale holuby sú tak ostrážitejšie a pozornejšie. Holuby som takto púšťal, keď som pracoval v Imune a aj teraz, keď som celý deň doma.

● **Čo plánujete do budúcnosť?**

Neviem ako to bude ďalej. Teraz som celý deň doma, pretože opatrujem 90-ročnú matku. Tak to však ďalej nepôjde a musím si nájsť nejakú prácu v neďalekom Prešove. V holubárstve si nedávam veľké ciele, v každom prípade s polovicou holubov prejdem na vdovstvo.

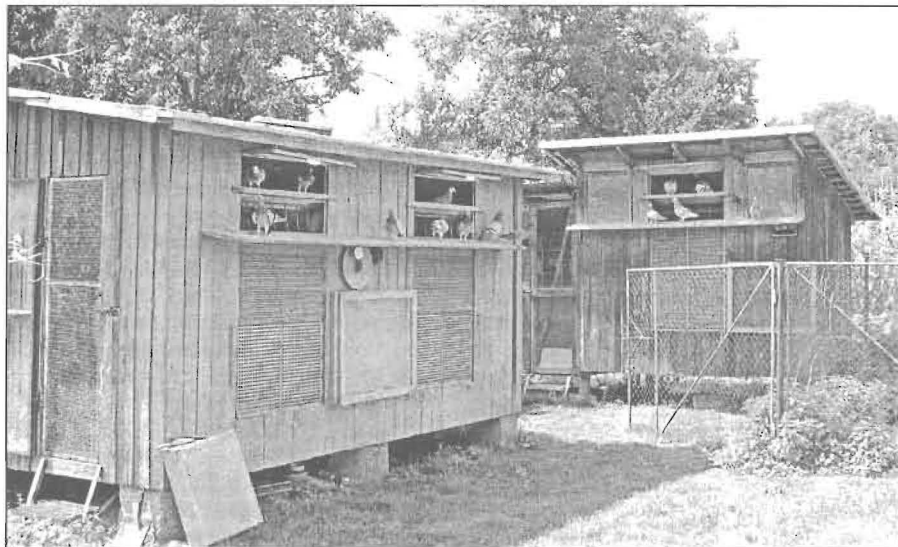
● **Čo by ste chceli povedať ešte na záver?**

Na svojich holuboch si vážim to, že v po-

sledných kilometroch dlhých tratí sa dokážu odpútať od krdla a samostatne letieť domov 100 – 200 kilometrov. To, že majú odvahu letieť samostatne záver tratí, to si naozaj u nich veľmi cením.

Ďakujeme za rozhovor, srdečne blahoželáme so želaním veľa úspechov aj naďalej i pri vdovskej metóde.
RNDr. Daniel Dudzik

HAMBURG

DÁTUM: 16. júl 2005

Čas štartu: 13:00:00

Kategória: C

Súradnice : 53:48:23 09:40:32

Rozpätie: od 737.879 km do 1011.532 km

Počasie: - pri štarte: oblačno, západný vietor

- pri dolete: polojasno

Počet nasadených holubov: 2011 z toho 20 % : 402

Prvý holub: 02-S -22 9002 prilet: 2.06:00:43

- rýchlosť: 1445.512m/min , vzdialenosť: 868.343 km

- chovateľ: Krišanda Jozef, Sp. Belá

Posledný holub: 02-S -14 5422 prilet: 2.08:00:10

- rýchlosť: 1071.759m/min , vzdial.: 771.845km

- chovateľ: Davidík + Štefančík, Žilina

Číslo a názov ZO	počet: chov.	holubov	umiest.	%umies	%vl.um
22 Tatry	74	388	63	15,67	16,23
23 Spišská Nová Ves	49	310	79	19,66	25,48
24 Košice	35	195	27	6,72	13,84
24 Prešov	88	550	137	34,08	24,91
26 Bardejov	40	246	54	13,43	21,95
27 Michalovce	28	219	22	5,47	10,05
ZO Žabokreky	7	24	7	1,74	29,17
ZO Nové Mesto nad Váhom	8	35	5	1,24	14,29
ZO Žilina	11	44	8	1,99	18,18
Spolu:	340	2011	402		

Por.	Meno chovateľa	ZO CHPH	Číslo holuba	P	Rýchlosť	Deň/čas d.	Km	Koef
1.	KRIŠANDA JOZEF	Sp.Belá	02-S -22 9002	H	1445.512	2.06:00:43	868,343	0.497
2.	Dušan Púček	Žilina	00-S -14 2415	H	1356.617	2.05:32:33	776,731	0.995
3.	Klein Slavomír	Sabinov	99- -28 5072	H	1313.175	2.07:33:47	911,059	1.492
4.	Spišiak Miroslav	Bobrovec	02-S -31 3233	H	1305.542	2.06:31:58	825,059	1.989
5.	Seliga Jaroslav, ING.	Košice	02- -24 3021	H	1281.887	2.08:21:16	950,220	2.486
6.	Krommer Imrich ING.	Nové Mesto	01-S -06 9828	A	1276.434	2.05:51:27	754,947	2.984
7.	Rakossy Juraj DR.	Rožňava	00- -24 6012	A	1269.089	2.07:56:50	909,725	3.481
8.	Mojžeš Jar. Ing. + Mil.	Sabinov	01-PL-0247 3528	A	1263.312	2.08:01:59	912,090	3.978
9.	Vernarský Vladimír	Sp.Štvrtok	01-S -27 3136	H	1260.020	2.07:39:58	881,972	4.475
10.	Vrabec Anton	Brezovica	03- -2801 0489	A	1258.747	2.07:51:04	895,053	4.973
11.	Kmec Ján	Lemešany	00- -25 7712	H	1248.044	2.08:33:02	939,819	5.470
12.	Včela Ján	Lipt.Mikuláš	03-S -3101 107	A	1244.626	2.07:02:49	824,959	5.967
13.	Šterba Ján	V. Šaniš	01- -25 0564	H	1243.225	2.08:21:32	921,893	6.464
14.	Ing.Fábian Vladimír	Sp.Podhradie	02-S -23 2545	H	1242.459	2.08:03:16	898,629	6.962
15.	Poklemba Jozef	Odoň	01-S -23 8455	H	1241.331	2.08:00:34	894,462	7.459
16.	Zelenák Št+Peter	Smizany	02-S -23 3825	A	1240.602	2.07:56:16	888,602	7.956
17.	Grinč Marián	St. Lubovňa	02- -28 0223	H	1240.362	2.07:56:34	888,802	8.454
18.	Huba Ladislav	Malý Šaniš	01- -25 5465	A	1238.426	2.08:25:49	923,639	8.951

Por.	Meno chovateľa	ZO CHPH	Číslo holuba	P	Rýchlosť	Deň/čas d.	Km	Koef
19.	Bujňák V. + Stolárík	Lipany	02- -28 2818	H	1238.300	2.08:07:25	900,760	9.448
20.	Zeleňák Št.+Peter	Smizany	00-S -23 7656	H	1223.099	2.08:06:31	888,602	9.945
21.	Hovančík Lubomír	Torysa	03- -2801 0530	H	1217.645	2.08:15:45	895,882	10.443
22.	Bednar Jozef st+ml	Bardejov	00-S -26 2782	H	1210.340	2.08:36:51	916,046	10.940
23.	Dušan Puček b tím	Žilina	03-S -1413 0050	A	1210.234	2.06:41:48	776,728	11.437
24.	Mojžeš Jar.Ing. + Mil	Sabinov	02- -25 10037	H	1206.468	2.08:36:00	912,090	11.934
25.	Adamko Ondr. + Dom.	Lipany	01- -28 1997	H	1206.175	2.08:26:53	900,872	12.432
26.	Romaňák Slavomír	Sl. Ves	01-S -22 4057	H	1203.629	2.07:56:48	862,761	12.929
27.	Somora Rudolf	Chynorany	00-S -11 6991	H	1203.505	2.06:58:52	792,949	13.426
28.	Ninaj Dušan	Lipt.Mikuláš	99-S -22 6287	A	1203.286	2.07:30:52	831,310	13.923
29.	Ing.Šušlik Milan	L.Porúbka	00-S -22 0004	A	1202.504	2.07:35:40	836,542	14.421
30.	Michlík Miroslav	Žakovce	99-S -22 11431	A	1201.405	2.08:06:44	873,101	14.918
31.	Tomáš Milan	V. Šariš	02- -25 6662	H	1201.314	2.08:47:39	922,189	15.415
32.	Ščislák Václav + Joz	Lipany	99- -28 5475	H	1199.979	2.08:27:39	897,164	15.912
33.	Klonga Jaro + Bohuš	Lipt.Mikuláš	02-S -31 1908	A	1199.533	2.07:31:12	829,117	16.410
34.	Lesnický Jozef	Sp.N.Ves	99-S -23 5702	H	1198.237	2.08:24:47	892,427	16.907
35.	Gogora Milan	Čereňany	02-S -11 4231	A	1198.046	2.07:06:42	798,737	17.404
36.	Novak Andrej	Bardejov	98-S -26 1314	A	1197.894	2.08:34:36	903,931	17.902
37.	Hovančík Lubomír	Torysa	03- -2801 0701	A	1197.303	2.08:28:15	895,882	18.399
38.	Genčur František	Brezovica	02- -28 0754	A	1196.371	2.08:28:10	895,085	18.896
39.	Vernarský Vladimír	Sp.Štvrtok	01-S -23 0368	A	1194.383	2.08:18:26	881,972	19.393
40.	Lorincz Ladislav	Opatske	02- -24 5324	H	1193.134	2.09:12:55	946,056	19.891
41.	Ogáry Ivan	Bobrovec	02-S -31 2934	A	1193.118	2.07:31:39	825,220	20.388
42.	Šramko Štefan	Lipany	01- -28 10145	A	1192.167	2.08:36:02	901,318	20.885
43.	Polovka Martin	Poprad	03-S -2206 1324	H	1190.892	2.08:07:34	866,453	21.382
44.	Lesnický Jozef	Sp.N.Ves	02-S -23 2613	A	1190.776	2.08:29:27	892,427	21.880
45.	Sedlak Rudolf	Opatske	97- -24 7316	H	1189.700	2.09:18:32	950,015	22.377
46.	Klein Slavomír	Sabinov	01- -28 2876	H	1188.751	2.08:46:24	911,059	22.874
47.	Novak Andrej	Bardejov	02-S -26 0846	A	1187.716	2.08:41:04	903,931	23.371
48.	Mojžeš Jar.Ing. + Mil	Sabinov	99- -28 3251	A	1187.153	2.08:48:18	912,090	23.869
49.	Heldák Andrej + Jozef	Sp.Belá	02-S -22 9279	H	1186.306	2.08:12:00	868,376	24.366
50.	Dugas Pavol + Lukáš	Sabinov	02- -25 5678	H	1185.901	2.08:49:03	912,017	24.863

NÁRODNÝ PRETEK HAMBURG

Je nedeľné ráno 17. júla 2005. Poštové holuby z Hamburgu odštartovali v sobotu o trinástej hodine. Každý súdny chovateľ si vie spočítať, že holub pri vysokej rýchlosti na prekonanie 850-kilometrovej vzdialenosti potrebuje 10 – 11 hodín. Chovateľ uvažuje: včera holub letel 9 hodín a dnes od piatej potrebuje ešte 1 – 2 hodiny. Lenže v Popradskej kotline je hmľa, že by ju nožom mohol krájať. Skúsenej poľovník Jozef Krišanda však vie, že aj keď dole je hmľa, na vrcholoch Magury a Ždiarskej vidly môže byť dobrá viditeľnosť. Keby holuby príleteli od severu, od Poľska, čosi by po šiestej mohlo aj príletieť. Čaká, čaká a jeho pohľad je upretý smerom k Slovenskej Vsi. Odrazu sa z tohto smeru objavuje holub a sadá – je to modrák a z „Nemecka“. Od radosti nevie čo skôr, ale hlási holuba najprv výcvikárovi vo VS a potom priateľovi Andrejovi Heldákovi, veď v tom holubovi koluje krv jeho holubov. Desať minút po prílete Andrej obzerá neskoršieho víťaza. Ešte nestačil odísť čakať svoje holuby, keď sa pri bráničke objavil p. S. Romaňák, člen oblastnej kontrolnej komisie a výcvikár J. Kalafút. Jozef, ako podpredseda OZ vie, čo to znamená – hlási holuba ako prvý v OZ! Po kontrole a gratulácii každý uteká čakať svoje holuby. Pri ich odchode ešte Jozef netušil ako sa holub celkovo umiestnil, predpokladal však že v OZ na tom bude dobre, veď nemá najkratšiu vzdialenosť.

Jozef Krišanda, vítaz NP Hamburg

Holubárir začal ešte v Zamagurí a neskôr si s manželkou postavili rodinný dom v Spišskej Belej, kde je aj členom OZ. Stále veril, že aj pod Tatrami je možné dopracovať sa k veľkému víťazstvu. Presviedčal o tom aj kamarátov. Že sa to však podarí práve jemu, o tom sa mu veru ani nesnívalo, aj keď chovný materiál má vynikajúci a skúsenosti tiež dostatok. Holubáril nielen v OZ Tatry, ale aj v Spišskej Novej Vsi a bol členom Tria Tatry. Nakoniec to teda vyšlo a my sme ho požiadali o odpovede na niekoľko otázok, týkajúcich sa víťazného preteku i jeho chovateľských praktík.

■ Kedy a od koho si sa dozvedel, že si vyhral národný pretek Hamburg?

Povedal mi to Milan Blahovský a ja som tomu nemohol uveriť. Keď mi to potvrdili aj niektorí ďalší kamaráti a objavilo sa to aj na internete, začal som si to pomaly uvedomovať. V podvedomí ma však znepokojovala otázka, či sa konečné poradie ešte nebude meniť kvôli opravám alebo či sú do poradia zaradené už všetky holuby a chovatelia.

■ Čakal si takýto výborný výsledok?

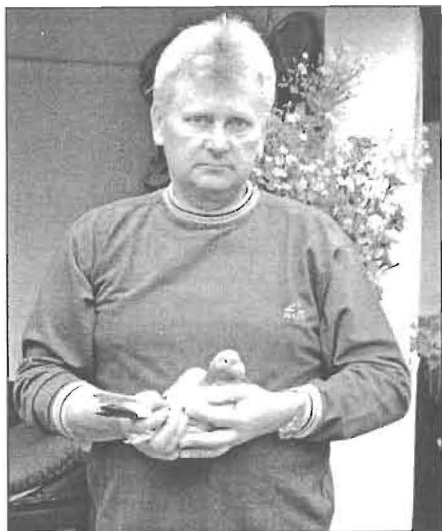
Rozhodne nečakal. Holuba som nasadil, lebo mal rodokmeň dlhotratových holubov a holuby z tejto línie dobre lietajú dlhé trate. S celkovým prvenstvom som skutočne nepočítal.

■ Aký je pôvod víťazného holuba?

Päťdesiat percent je z Heldákových dlhotratových holubov, ktorých základ položil Ditrichov holub z Čiech. Druhých 50 % tvoria Esptovske holuby, ktoré som doniesol z Vranova nad Topľou.

■ Aká bola príprava holuba na pretek z Hamburgu?

Príprava bola štandardná, rovnaká ako na ostatné dlhotratové preteky. Zo začiatku sezóny som lietal prirodzenou metódou a tri týždne pred Hamburgom som prešiel na vdovstvo. Holuby mi celkom dobre lietal, ale nebrali špičkové umiestnenia a tak som ich chcel vdovstvom zrýchliť. Pred pretekom Kolín II. (ČR 26. 06. 2005) som prešiel na totálne vdovstvo. Táto zmena systému ma stála viacero holubov, ktoré som stratil na spomínanom preteku. Urobil som to asi neskoro, ale dlhotratovým holubom to pomohlo.

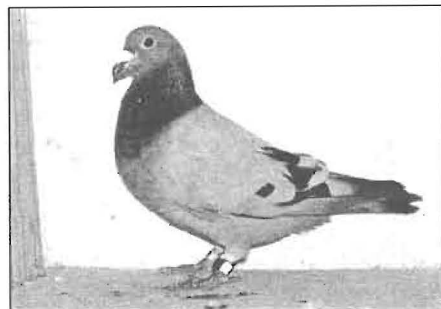
Pred samotným nasadením som holubovi neukázal ani nepustil holubícu. Dokonca som mu neotvoril ani časť búdnika s hniezdnou miskou. Pri nasadzovaní vdovcov na dlhé trate nepúšťam holuby na hniezdo. Tak si lepšie rozložia sily a „neprepália“ začiatok.

■ Vdovskou metódou si lietal už niekoľko rokov, občas lietaš s holubami z prirodzenej metódy. Ktorá z nich je podľa teba lepšia?

Vdovstvo je jednoznačnejšie lepšie. Vdovce letia dobre aj dlhé trate, všetko však záleží na príprave holubov.

■ V čom spočíva príprava vdovca na dlhú trať?

Lietam 14-dňovým cyklom: dlhá trať – 14 dní pauza – dlhá trať. V sobotu, nedeľu a pondelok pred nasadením preliečujem prichombinom (denne jedna tabletka každému holubovi). Inak

proti trichomoniáze podávam preparáty každý pondelok. Už od pondelka pred nasadením pridávam drobné semená.

■ Ako kŕmiš vdovce?

Tak, aby sa neprežrali. Holub musí byť stále hladný. Denne dostanú jednu odmerku ráno a večer. Okrem toho na obed dostanú odmerku sušenej granulovanej zeleniny. Spolu so sušenou zeleninou sú to tak asi tri kávové lyžičky. Kŕmim ich spoločne do krmítka. Krmivo dostávajú vždy po tréningu. Za zásluhy na priliepenie dostávajú burské oriešky.

■ Aký je kolobeh tréningu?

Prvé púšťam vdovce, po ich tréningu vdovy, spoločne s prirodzenou metódou a tak nasledujú mláďatá. Trénujem ráno i popoludní, u mňa holuby nechodia po streche. Buď sú v holubníku alebo trénujú.

■ To znamená, že celý deň si pri holuboch?

Dá sa to tak povedať. Vdovce začínam trénovať o 6.00 hod. ráno a končím večer o šiestej.

■ Kolko holubov si mal pripravených na preteky tohtoročnej sezóny?

Prípravu absolvovalo asi 65 holubov. Koncom júla som vytvoril 20 vdovcov a hneď v prvom preteku som 7 stratil, ale do konca sezóny mi ich ostalo 12. Podobne to bolo i s holubicami. Zrejme prechod na vdovstvo som urobil veľmi neskoro. Sezónu som dolietal s 30 holubami. Z prvej a druhej liahne mám vyletených 100 mláďat, s ktorými plánujem odlietať celý program pre mláďatá. Na budúci rok pôjdem na vdovstvo od prvého preteku. Aj s mladými (ročnými) holubami chcem lietať vdovstvo.

■ Robíš nejaké špeciálne zdravotno-veterinárne opatrenia, s ktorými by si chcel oboznámiť chovateľov?

Mojou špecialitou je cesnak a chren. To dostávajú holuby každý deň. Kúpim si repkový alebo slnečnicový olej, do toho dávam dve očistené hlávky cesnaku, dva chreny a nechám to mesiac vyluhovať. Potom to scedím a každý deň extraktom pokvapkám krmivo. Striedavo krmivo posypem pivnými kvasinkami, hroznovým cukrom alebo sunarom. Najčastejšie zmiešam všetky tri zložky. Štvrtok a piatok pred nasadením holuby dostávajú čisté krmivo.

■ Takto pripravené krmivo dostávajú všetky holuby alebo iba vdovce?

Spomínané zložky dostávajú na krmivo všetky holuby raz denne.

■ Aké krmiva používaš?

Kupujem so štandardnú zmes pre vdovcov Poľsku u Pawla Mrowca. Občas kupujem zmesi aj u Štefana Nižníka v Kapušanoch. Diétu zmes podávam po prilete v pondelok celý deň a utorok ráno. Od utorka večera podávam vdovskú zmes, do ktorej postupne pridávam čoraz viac drobných semien.

■ A čo veterinárne opatrenia?

V pondelok po prilete podávam striedavo nymfuramicin, gambakokzid alebo avimetronid.

■ Aké grity používaš?

Grit kupujem od p. Nižníka a miešam ho s Máchovým gritom, ktorý tu na východe predáva p. Kotvan. Do tejto zmesi miešam vitamínový prášok, kupovaný od p. Mrowca.

■ Mláďatá máš vo veľmi dobrom zdravotnom stave a dobrej kondícii. Aký recept doporučuješ na zdravé mláďatá?

Každý pondelok dostávajú rovnako ako staré holuby prípravok proti trichomoniáze a pravidelne do vody liehový extrakt cibule, cesnaku a chrenu. Je to vynikajúci prípravok proti „rýme“. Dávam 1 ml extraktu na liter vody. Mláďatá vakcinujem pharvakomom, gulivak dávam na jar. Vakcinujem do krku, mám špeciálny dávkovač. Ako prevenciu proti salmonelóze používam salgen. pred všetkými preventívnymi a liečebnými kúrami podávam oxypharm. S preventívno-liečebnými kúrami začínam už v marci.

■ Kolko holubov chystáš zimovať?

Predpokladám, že zazimujem 30 starých pretekárov, 50 % zo stavu mladých holubov z 1. a 2. liahne a 30 jesenných holubov. V chovnom oddelení mám 25 holubov, z ktorých 6 je požičaných od p. Daniela Gurgola. Podstatnú časť holubov však tvoria holuby od p. Víťezslava Máchu z liahne Novinár.

■ Aké sú tvoje plány na budúcu sezónu?

V holubárskom športe ťažko čosi dopredu plánovať. Na budúci rok pôjdem asi spolu lietať s Andrejom Heldákom, pretože vzdialenosť našich holubníkov je asi 20 metrov. Nie je to však ešte definitívne rozhodnutie. Verím, že holuby budú lietať ešte lepšie a tohtoročné mláďatá sú veľmi pekné a po tých najlepších holuboch.

Ďakujem za rozhovor a ešte raz úprimne blahoželáme. RNDr. Daniel Dudzik

KOBLENZ

Dátum: 16.júl 2005

Čas štartu: 6:00:00

Kategória: C

Súradnice : 50:22:67.0 07:23:50.0

Počet nasadených holubov: 9640 z toho 20 % : 1928

Prvý holub: 99-S -10 1027 prílet: 1.16:06:13

- rýchlosť: 1335.772m/min, vzdialenosť: 809.767 km

- chovateľ: Milan Gavura, NR

Posledný holub: 03-S -1003 0148 prílet: 1.18:25:38

- rýchlosť: 1075.535m/min, vzdialenosť: 801.955 km

- chovateľ: Jozef Toth NR

Číslo a názov ZO	počet: chov.	holubov	umiest.	%umies	%vl.um
1 Bratislava	83	641	106	5.50	16.54
2 Senica	57	403	90	4.67	22.33
3 Ružomberok	35	210	23	1.19	10.95
4 Terchová	57	389	55	2.85	14.14
5 Trnava	75	600	111	5.76	18.50
6 Trenčín	97	816	202	10.48	24.75
7 Komárno	35	216	38	1.97	17.59
8 Nové Zámky	42	261	48	2.49	18.39
9 Šurany	62	380	55	2.85	14.47
10 Nitra	79	577	136	7.05	23.57
11 Topoľčany	43	369	114	5.91	30.89
12 Prievidza	42	350	86	4.46	24.57
13 Považská Bystrica	60	490	134	6.95	27.35
14 Žilina	82	564	160	8.30	28.37
15 Kysucké Nové Mesto	59	455	78	4.05	17.14
16 Horné Kysuce	50	340	50	2.59	14.71
17 Martin	44	240	44	2.28	18.33
18 Levice	46	311	66	3.42	21.22
19 Banská Bystrica	54	404	78	4.05	19.31
20 Pezinok	50	400	53	2.75	13.25
21 Novohrad	22	154	21	1.09	13.64
29 Tvrdosín	45	294	38	1.97	12.93
30 Šurany	51	379	60	3.11	15.83
33 Bytča	55	397	82	4.25	20.65
Spolu:	1325	9640	1928		

Por.	Meno chovateľa	ZO CHPH	Číslo holuba	P	Rýchlosť	Deň/čas d.	Km	Koef
1.	GAVURA MILAN	Nitra	99-S -10 1027	H	1335.772	1.16:06:13	809,767	0.200
2.	Hluchaň Jan	Bytča	01- -14 1689	H	1331.388	1.16:09:26	811,392	0.400
3.	Cvacho Tibor	Žilina	02-S -04 3026	H	1328.721	1.16:27:42	834,038	0.600
4.	Cigaňák Miroslav	Ružomberok	03- -0305 0303	H	1321.285	1.16:56:00	866,763	0.800
5.	Čulák Jozef	Trnava	03- -0504 0116	A	1321.185	1.15:53:29	784,101	1.000
6.	Hološ Ján	Trenčín	01-S -06 8709	H	1319.831	1.15:51:58	781,296	1.200

Por.	Meno chovateľa	ZO CHPH	Číslo holuba	P	Rýchlosť	Deň/čas d.	Km	Koef
7.	Majstrik Štefan+ M.	Bytča	01- -14 2220	A	1317.555	1.16:17:33	813,656	1.400
8.	Valiček Lubomír	Žilina	03-S -1403 0233	H	1313.759	1.16:28:52	826,179	1.600
9.	Cvaško Peter	Pov. Bystrica	01- -13 5524	H	1311.656	1.16:06:34	795,607	1.800
10.	Bachár Pavol	Trenčín	00-S -06 1313	H	1307.537	1.15:54:25	777,222	2.000
11.	Čermák Vojtech	Nitra	03-S -3002 1102	H	1307.445	1.16:18:56	809,221	2.200
12.	Cvaško Peter	Pov. Bystrica	02- -13 0010	A	1304.702	1.16:09:48	795,607	2.400
13.	Davidík S+Štefančík	Žilina	02-S -14 5380	A	1301.068	1.16:30:12	819,933	2.600
14.	Holjenka Peter	Horné Kysuce	02- -16 8463	H	1299.754	1.16:35:14	825,647	2.800
15.	Volentier J+P	Levic	01-SK-30 3114	H	1296.526	1.16:48:58	841,402	3.000
16.	Marcinkech F+F+T	Trnava	00- -05 5690	H	1292.227	1.16:08:00	785,674	3.200
17.	Fedora + Valach	Pov. Bystrica	01- -13 4480	H	1289.623	1.16:18:55	798,169	3.400
18.	Ing. Vidhold Mir.	Ban. Bystrica	03-S -1905 1117	H	1289.231	1.17:16:02	871,563	3.600
19.	Ing. Vidhold Mir.	Ban. Bystrica	04-S -1905 16	H	1285.902	1.17:17:47	871,563	3.800
20.	Dr. Marián Dubaj	Nitra	01-S -30 4785	A	1284.622	1.16:28:49	807,792	4.000
21.	Gúčík Miroslav	Trenčín	01-S -20 8417	H	1284.295	1.16:01:39	772,696	4.200
22.	Smiček Štefan	Horné Kysuce	02- -16 0357	H	1280.759	1.16:56:38	840,989	4.400
23.	Šutý Štefan	Kys.Nové Mesto	03-S -1506 0112	H	1280.287	1.16:43:43	824,142	4.600
24.	Pietrik Jozef	Topoľčany	01- -11 1809	H	1278.888	1.16:29:21	804,868	4.800
25.	Nekoranec Ivan	Žilina	03-S -1404 0099	A	1278.876	1.16:44:53	824,726	5.000
26.	Kohút Milan	Prievidza	02- -12 5016	H	1277.831	1.16:42:45	821,326	5.200
27.	Jančovic Pavol	Žilina	00-S -14 8431	H	1274.587	1.16:43:24	820,069	5.400
28.	Zidek Juraj	Žilina	01-S -14 8889	H	1273.934	1.16:44:02	820,456	5.600
29.	Beňák Vladimír	Senica	01-SK-02 3601	H	1273.827	1.15:53:51	756,462	5.800
30.	Bulko Peter	Trenčín	01-S -06 8252	H	1273.477	1.16:13:24	781,151	6.000
31.	Petriska Frant.	Prievidza	01-SK-12 4118	H	1273.022	1.16:50:25	827,995	6.200
32.	Abrahám Ján	B. Bystrica	02-S -12 8589	A	1272.401	1.17:03:25	844,132	6.400
33.	Gaško TEAM	Žilina	02-S -14 1406	H	1272.072	1.16:51:35	828,861	6.600
34.	Peráček Luboš	Trenčín	02-S -06 7742	H	1271.766	1.16:06:08	770,860	6.800
35.	MVDR.Struhár Mil.	Bratislava	01-S -20 7119	H	1271.660	1.15:35:07	731,353	7.000
36.	Somora Rudolf	Topoľčany	01- -11 5907	H	1271.472	1.16:39:03	812,534	7.200
37.	Gaško TEAM	Žilina	00-S -14 1830	A	1271.422	1.16:51:55	828,861	7.400
38.	Peráček Luboš	Trenčín	03-S -0604 0337	H	1271.067	1.16:06:28	770,860	7.600
39.	Brnčal Ivan	Trenčín	02-S -06 2038	H	1270.217	1.16:00:11	762,363	7.800
40.	Kyzek Štefan	Kys.N. Mesto	01-S -15 3014	A	1270.175	1.16:48:10	823,285	8.000
41.	Malých Milan	Trenčín	00-S -06 7061	A	1269.976	1.16:11:33	776,654	8.200
42.	Kišš Ladislav	Topoľčany	02- -11 1255	H	1268.632	1.16:31:09	800,697	8.400
43.	Pekar Ladislav	Žilina	02-S -14 9606	H	1268.077	1.16:53:29	828,667	8.600
44.	Markuš Miro + Milan	Terchová	03- -0404 0117	H	1267.392	1.16:52:59	827,586	8.800
45.	Lysičan Jozef	Nitra	01-S -11 5084	A	1266.419	1.16:36:23	805,928	9.000
46.	Gúčík František ml.	Trenčín	03-S -0602 0024	H	1266.053	1.16:10:15	772,609	9.200
47.	Lehoták Ján	B. Bystrica	01-S -19 9317	H	1265.841	1.17:55:17	905,435	9.400
48.	Bulko Jozef	Trenčín	01-S -06 8103	H	1264.953	1.16:17:39	781,298	9.600
49.	Tonkovič Jozef	Nitra	02-S -10 3411	H	1264.367	1.16:53:31	826,285	9.800
50.	Potocký+Chudý	Levice	01-SK-18 0318	H	1264.246	1.17:14:47	853,092	10.000

NAJKRAJŠÍ DAR

Keď Milan Gavura, svojský, zásadový chovateľ, ktorý si nevie predstaviť život bez holubov, nasadzoval svoje holuby na pretek Koblenz, podvedome myslel aj na oslavu svojej 60-tyky. V duchu prebral kto všetko by si mohol spomenúť, poblahoželať. Na myseľ mu vôbec nezišlo, že by niečo chýstali jeho holuby i keď v tejto sezóne sa mu podarilo vyhrať už dva pretek. Neuvedomoval si, že holuby by mu pripravili najkrajší dar k životnému jubileu, nevedel o tom ani vtedy, keď sa jeho modrý strak doslovne vplazil cez vlety po dolete z preteku, nakoľko mal tak strpnuté nohy, že na nich nemohol stať. Až keď boli známe výsledky, uvedomil si Milan, že od holubov dostal najkrajší darček v podobe víťazstva z Národného preteku.

To, že pred pretekmi sú šance pre každého rovnaké, boli potvrdené takmer absolútne v tomto prípade. Zvíťazil chovateľ, ktorý pred sezónou mal na preteky spolu 30 holubov, 23 samcov a 7 holubíc. V tomto počte je započítaných 12 ročníkov, ktoré v jeseni necvičil. Lietal zvláštnym druhom vdovskej metódy, lebo jedna holubica k dobrým výkonom musela vyprovokovať troch holubov a sama zvládať preteky. Má však veľmi správnu zásadu, „o všetkom rozhoduje kôš, chovateľa rodokmene „nelitajú“. Predpokladom jeho dobrých výsledkov sú chovné holuby, ktoré si bol nakúpiť v Belgicku a nedoniesol „hoci čo“. V chovnom oddelení sedí holub od Koppmana, Fabry – Colson, Horemans a iné, všetko najvyššej kvality. Najpodstatnejšie je, že donesené holuby dokázali vhodne zapáčiť na pôvodné holuby pochádzajúce od p. Czutkaya a p. Rašku. Dokazuje to skutočnosť, že odchováva málo mladých a v roku narodenia ich necvičí a ako ročné umiestnia 5-6 trati. Vlani zimoval 12 mladých, toho roku ich má 17 ale ešte prejdú výrazným výberom.

Selekciu musí robiť prísnu lebo z priestorových i ekonomických dôvodov si nemôže dovoliť viac ako 30 holubov. Chovateľ sa každého opýta: A ty si čo robil?

● **Aký je pôvod víťazného holuba?** Otec je „Horemans“ a matka pochádza z línie „Kanaďana“ od Michala Czutkaya. Na rok pôjde znova do koša, holub musí lietať.

Aké liečiva podávate? Nie som zástancom liečenia holubov, poväčšine podávam prípravky na prírodnej báze od

PhDR Dubaya. Podávam oregánový olej, na krmivo pivné kvasnice, raz za dva týždne metrozol, občas tonigal, na mikroflóru prípravok podobný jogurtu. Vakcinujem Pharmavakom proti paramixovíroze.

● **Používate špeciálne krmivá?** Nie, všetky zmesi si pripravujem sám z dostupných zdrojov. Niekedy je problém s kŕmením, keď v jednom oddelení treba pripraviť holuby na dva rôzne preteky.

● **Aká je príprava holubov na preteky?** Tréning a ešte raz tréning. Holuby musia lietať ráno i večer. V sparnom lete cez obed aby sa vydýchali a zvykli si, že tak poletia z preteku. Na preteky nasadzujem celé osadenstvo holubníka. V zime mám od októbra do konca marca holuby kvôli dravcom zatvorené.

● **Aké sú plány do budúcnosti?** Ťažko si robiť plány do budúcnosti, lebo mám veľké zdravotné problémy. Budem rád ak budem môcť holubáriť, bez holubov si neviem život predstaviť!

Svojrážnemu, ale veľmi sympatickému chovateľovi ďakujem za poskytnutý rozhovor a pridávam sa ku gratulantom: **Veľa, veľa dobrého zdravia a potešenia a radosti z holubov.**

D. Dudzik

Pocity víťaza preteku z Ríma

Ešte pred vyhlásením tohto preteku som uvažoval, či tento pretek organizovať alebo nie, najmä keď som si pozrel trasu kadiaľ by holuby mohli letieť. V tom čase prebiehala na internete široká diskusia o vypúšťaní holubov a mieste VC i národných pretekov. Aby sme mali informácie o vypúšťaní z juhu, rozhodol som sa, že bude dobré, keď tento pretek poletíme a budeme mať informácie o preteku z juhu. Už teraz viem, že táto skúška bola veľmi drahá a poučná na to aby sme vedeli, kde naše holuby môžeme resp. nemôžeme v budúcnosti vypúšťať.

Holuby boli vypustené v piatok o 08.00 hodine. V tento deň v celej strednej a južnej Európe fúkal silný severozápadný vietor. S našimi holubmi bolo vypustených cca 500 kusov talianskych holubov zo severu Talianska na vzdialenosť 460 – 550 km. Tieto holuby prilietali po 16-tej hodine, čo bola rýchlosť necelých 60 km za hodinu. Na druhý deň a nasledujúce tri dni Alpy a ich výbežky ako aj celý Balkánsky polostrov boli pod vplyvom tlakovej níže a v celej oblasti padal hustý dážď. Holuby na trase z Ríma veľmi ťažko mohli prelietať vysoké Alpy a pravdepodobne po 1 – 2 dňom hľadanie cesty oblieťavali more

i Alpy buď cez Francúzsko a Nemecko alebo Slovinsko, Srbsko. Silným vetrom mohli byť zahnané až do Rumunska. To, čo dokázali príletené holuby je neuveriteľné. Samotný prílet holubov som si viac uvedomoval až v ďalších dňoch, keď na Slovensko prilietali po jednom za deň a v sobotu, 8 dní po štarte, ich bolo na Slovensku iba päť.

Čakať holuby som začal už piatok podvečer, keď som zorganizoval doma v rodine opekačku pri kozube. Dlhú noc som nechal zapojený elektronický systém. Takisto som očakával prílet aj v sobotu a v nedeľu. Keď sa nič neobjavilo a mal som informácie o prílete prvých holubov v Maďarsku a Rakúsku, trochu som znervóznel. V pondelok a utorok som šiel do práce a vydal som pre manželku a sedemročnú vnučku pokyny ako a kedy vypustiť staré holuby a mláďatá. Po skončení pretekov som zaviedol systém voľného vypustenia holubov ale pretek Rím mi to skomplikoval a preto som musel riešiť čakanie holubov na EKS s vedľajším výletom, ktorý bol otvorený celý deň. Odchádzal som z práce o 16.30 hod. a po ceste domov ma volali traja chovatelia, ktorí si pýtali informáciu o doletoch holubov z Ríma. Odpovedal som im negatívne, že ešte nie je žiadny holub doma, ale mal som pritom zvláštne tušenie. Po príchode domov o 17.05 hodine, ma pri bráne čakala vnučka a zahlásila mi „Dedko asi máš holuba. Bola som ho pozrieť v holubníku, ale nebol v hodinách.“

„Dedko asi máš holuba. Bola som ho pozrieť v holubníku, ale nebol v hodinách.“

Hneď som si to nasmeroval do holubníka na dvore a v oddelení dlhotraťových holubov som zbadal modrošpicovú holubicu, ktorá sedela na krmítku naokolo do jej búdnika sa nastáhoval ročný samček. Okamžite som holubicu chytil a vložil na senzory EKS. Potom s holubicou som utekal k terminálu, aby som pozrel jej konštatovanie. Na termináli bol konštatovaný holub 00 30 2249 Ha, čas 17.09.56. Po podrobnej prehliadke som zistil, že holubica bola vyčerpaná z dlhého preletu,

ale nie tak zničená, ako by som očakával po päťdňovom lete. Holubica musela priletieť ešte doobeda, pretože som holuby nakrmil ešte ráno a holubica bola pri prehliadke nakrmená a už trochu odpočinutá. Po krátkej úvahe som zavola Ing. Kromerovi a zahlásil som prilet s nahlásením čísla holuba i času priletu. Za necelú štvrt hodinku prišli mi na kontrolu, odsúhlasil prilet holuba a vyhotovil zápis o kontrole a prilete holubice. V priebehu

ďalšej polhodinky som dostal aspoň päť telefonátov s gratuláciou. Ing. Krommer mi spätne zahlásil, že prilet holubice nahlásil do Maďarska pánovi Bardošovi, predsedovi maďarské zväzu a viceprezidentovi FCI. Ten mi odkázal blahoželanie k doletu prvého holuba na Slovensku a za tento výsledok mám u neho výber jedného dlhotraťového holuba. Holubica bola hlásená ako trinásť z celkovo priletených maďarských a našich holubov.

Vizitka holubice 00 30 2249

Holubica pochádza z páru samček 97 10 5007 a holubička 97 10 889.

Holub 5007 bol vynikajúci, robil bez problémov trate od 100 – 900 km. Pochádza z línie Stočes, holuba Esp 92 269185 ktorého

Holubica 00 30 2249

som si priniesol z Olympiády na Kanárskych ostrovoch. Je to vynikajúci chovný holub, ktorý nachoval veľa kvalitných holubov, ktoré dosahovali špicu oblastných výsledkov, napr. 5083 u chovateľa Königa bol najvýkonnejší holub v OZ. Napríklad v priebehu 21 dní zaletel v percentách víťazov Kolín, Koblenz a Brusel. Jeho brat otec víťaznej holubice z Ríma mal v roku 2003 tiež veľmi dobrú sezónu, ale sa nevrátil z „nočného“ Kolína nad Rýnom. Matka otca 5007 pochádza od T. Totha dvojnásobného majstra Slovenska, bola janssenskej línie po Čutkayovych, Raškoych a Polgárovyh holuboch

Holubica 889 matka víťaznej holubice pochádza z holubníka Ludovíta Holecu po vynikajúcej línii pepermansov. Táto línia je v súčasnosti jedna z najúspešnejších dovezených holubov, ktoré sa dokážu výrazne sa presadiť na tratiach 100 – 500 km a vyhrávať ich.

Recept holandských a belgických špecialistov na dobrý výsledok mladých holubov.

(Janina Patas a Piotr Patas – Hodowca 8/2005)

Špecifiká pretekania s mladými holubami na Západe sú podstatne iné ako v Poľsku. Podmieňujú to hlavne dva dôvody. Prvý spočíva v klimatických podmienkach, ktoré sú na Západe priateľnejšie, zimy nie sú také tuhé a preto chovatelia veľmi často zaparujú holuby už v decembri a mláďatá, určené na preteky krúžkujú v januári. Pohlavnú dospelosť dosahujú tiež oveľa skôr. Druhým dôvodom je skutočnosť, že na Západe sa s mláďatami preteká o peniaze, často o veľmi veľké a dobré holuby sú vyhľadávaným a cenným artiklom. Pre niektorých chovateľov je poštové holubárstvo profesiou a výnosným zdrojom príjmov. Chovatelia robia všetko, aby z mláďat v roku vyliahnutia „vyžmýkali všetko, čo sa dá“. V úsilí dosiahnuť víťazstvo a získať peniaze sa navzájom predbiehajú v zdokonaľovaní spôsobov brúsenia letovej formy a neustále hľadajú nové metódy pre najrýchlejší návrat holúbkov z preteku. Ako to robia? Pojednáva o tom zaujímavý text Holandana, známeho publicistu z oblasti poštového holubárstva, Ad Schaerlaeckensa pt.: What Dutch and Belgian „Yong bird specialists“ have in common and have not. Natrafili sme na neho na internete pod adresou www.pipa.be. Uvádzame niekoľko myšlienok z tohto článku.

V polovici osemdesiatych rokov minulého storočia sa v Belgicku a Holandsku objavilo niekoľko chovateľov, ktorí dosahovali vynikajúce výsledky v pretekoch mladých holubov. Nezriedka v konkurencii 10 tisíc košovovaných holubov, neustále tí istí chovatelia získavali prvé miesta. Rozdiely medzi týmito niekoľkými šťastlivcami a ostatnými boli ohromné. Čudné, lebo sotva pred pár rokmi bola úroveň medzi chovateľmi viac-menej vyrovnaná. Ich výsledky vyvolávali toľko špekulácií, že často boli označovaní menom „špecialisti na mláďatá“.

Zo začiatku nikto nemohol prísť na to, na akom princípe je založený fenomén týchto individuálnych víťazstiev a záhadní majstri

„nepúšťali paru z huby“. Obyčajne, keď máme do činenia s tajomstvami, skôr alebo neskôr sa odhalia, a zvest o ich odhalení sa šíri rýchlosťou blesku. Tak to bolo aj v tomto prípade. Skutočne mali títo chovatelia nový recept na víťazstva?

V čom spočívalo tajomstvo

Naozaj, nebolo treba dlho čakať na vyriešenie údajnej záhady. Zakrátko bolo jasné, akým spôsobom „špecialisti na preteky mladých holubov“ dosahujú úžasné výsledky. Ukázalo sa, že tajomstvo je nanajvýš jednoduché. Chovatelia, ktorí dosahovali úspechy, sa naučili kontrolovať preperovanie holubov. Všetci vieme o tom, že preperujúci sa holub má ťažkosti s lietaním. Často sa stáva, že holuby v čase intenzívneho preperovania nechcú vôbec opustiť holubník. Po kúpeli majú problém so vzlietnutím. Sú mokré, ich hmotnosť je veľká vo vzťahu k množstvu suchého peria. Najväčším problémom pravdepodobne je, že v procese preperovania dochádza v organizme holuba k hormonálnym zmenám. Bohužiaľ, tie nepriaznivo vplyvajú na kondíciu a letovú formu holuba. Možno dokonca povedať, že v čase preperovania je holub chorý, jeho obranyschopnosť je výrazne oslabená. Práve preto je väčšina nemocí aktuálna v jeseni, keď holuby preperujú. Ich prirodzená imunita je vtedy značne oslabená.

Pri skúmaní príčin úspechov víťazných holubov sa ukázalo, že tieto holuby, celkovo lepšie od ostatných, boli rýchlejšie, lebo v čase pretekov mali lepšiu kondíciu. Bolo by namieste položiť otázku: Prečo? Odpoveď je vcelku jednoduchá. Chovatelia viedli holuby tak, aby oddialili preperovanie. Iné holuby, vedené tradične, neboli v stave sa im vyrovnáť, lebo v čase pretekov intenzívne perili a tým boli v horšej kondícii.

Akým spôsobom „špecialisti na mláďatá“

kontrolujú preperovanie holubov? V Belgicku sa efekt dosahoval podávaním kortizonu a v Holandsku sa ten istý výsledok dosahoval vhodným zatemňovaním holubníkov. Ako sa neskôr ukázalo, podávanie kortizonu počas dlhšieho obdobia holubom škodí. Veľa z tých najrýchlejších mláďat po odpredaji novým majiteľom bolo neplodných. Riadiace orgány táto správa zaujala a podľa ich rozhodnutia podávanie kortizonu je zakázané. Chovatelia, ktorí by v súčasnosti podávali holubom kortizon, by boli vylúčení zo Zväzu. Kto chce dnes víťaziť s mladými, nemá na výber. Ak chce ovplyvňovať ich letovú formu, musí sa naučiť metódu zatemňovania holubníka.

Zabezpečiť víťazstvo v pretekoch mladých holubov samotné zvládnutie procesov preperenia?

Keď táto informácia došla ku všetkým, časť holubárskych reportérov zareagovala s entuziazmom: „Ako je to dobré pre náš šport“. Teraz sú šance znovu vyrovnané. Éra špecialistov na mláďatá sa skončila“. Ako sa vtedy mýlili, pretože to neplatí všeobecne, a aj veľa rokov po odhalení tohto tajomstva stále existuje nevelká skupina chovateľov, ktorá dominuje v pretekoch mladých. Aj napriek tomu, že nik nepreteká s mláďatami, ktoré sa peria, pretože všetci zatemňujú holubníky. Ktosi sa môže spýtať, či za tým je ešte čosi, čo majú spoločné títo chovatelia okrem kontroly perenia mláďat? Teda toto!

Holuby včas dozrievajúce

Chovatelia, ktorí chcú víťaziť v pretekoch mladých sa orientujú na chov holubov skôr dozrievajúcich. Robia pretekovú selekciu holubov v mladom veku, zameranú na výchovu holuba víťaziaceho na krátkych tratiach. Riadia sa zásadou: „V mladosti dospelý – v dospelosti neexistujúci“. V ich holubníkoch nie sú 3-4-ročné holuby. Je všeobecne známe, že dlhotratové holuby, tie ktoré vyhrávajú 1000-kilometrové preteky dozrievajú v neskoršom veku. Je tiež známe, že žiadne eso sa dlhé trate nebolo zároveň špičkovým mláďatom. Preteky krátkotratové a dlhotratové sú navzájom úplne rozdielne. Vyžadujú úplne iné holuby, iné dispozície.

Zatemňovanie holubníka

Staré holuby, ktoré majú odchovať mláďatá predurčené na preteky, dávajú sa do párov obyčajne už v decembri. Prvé mláďatá sa krúžkujú v januári. Vo veku 25-28 dní sa prenášajú do samostatného holubníka, určeného výlučne pre mláďatá. Už vo februári, kedy u nás často je ešte ostrá zima, obletujú okolo holubníka. Rastú a dozrievajú v špecifických podmienkach. Tie sú úplne iné než u nás. Počas niekoľkých prvých mesiacov života viac ako desať hodín sú uzatvorené v zatemnenom holubníku. Na prelet sú vypúšťané dvakrát denne, ráno a večer. Po oblete je holubník zatemnený. Tento spôsob chovu mladých ovplyvňuje priebeh ich dozrievania a zvlášť preperovania. Najprv vymieňajú drobné a krycie perie, naopak výmena letiek je pozastavená. V takom stave sú nasadzované na preteky.

Tréningy

Tréningom mladých holubov sa vždycky venovalo veľa pozornosti, ale dnešné sa odlišujú od tých spred pár rokov. V minulosti chovateľ vyvážal mláďatá na cvičné lety na vzdialenosť 5, 10, 15, 20, 25 km a časom i ďalej. Dnes vo väčšine prípadov z prvých nácvikov sa chovateľ vracia na holubník skôr ako holuby. Neskúsené a neoboznámene s okolím, mláďatá z 10 km vzdialenosti môžu letieť aj hodinu. Majstri ukázali, že nemá význam zväčšovať vzdialenosť v nácvikoch. Namiesto toho sa viac zaoberajú nácvikmi najprv zo vzdialenosti 5 km, potom na 10 km a ešte z 15 km, ale nie z väčších. Trénujú to tak dlho, kým mláďatá nepoznajú okolie tak, aby sa na holubník vracali najkratšou cestou. Iba dovtedy, kým nie sú v holubníku pred chovateľom, potom sa zväčšuje vzdialenosť až do 70 km. To je podľa špecialistov maximálna dĺžka tréningových letov aj keď väčšina končí na vzdialenosti 30 km. Majstri pred začiatkom sezóny s mláďatami absolvujú až 10 – 15 nácvikov.

V Belgicku a Holandsku sa pripravujú pre mláďatá cvičné tréningy aj počas pretekovej sezóny. Niektorí v snahe predstihnúť konkurentov, skúšali intenzifikovať tréning, vyvážajúc mláďatá počas sezóny každý deň. Všeobecne

sa uznáva, že optimálne je organizovať tréning raz do týždňa, v stredu prípadne vo štvrtok zo vzdialenosti okolo 20 km.

Kŕmenie

V otázke kŕmenia poznatky špecialistov na mláďatá sú podobné. Počas prvých desiatich dní života mláďatá dostávajú krmovo nohaté na bielkoviny. Vzhľadom na nebezpečenstvo bakteriálnych nákaz, zvlášť E-coli, populárne je podávanie vinného octu do vody alebo jogurtu, čo zabraňuje týmto nákazám. Po desiatom týždni života, čiže tak asi mesiac pred začiatkom tréningových letov mláďatá prechádzajú na ľahšie krmivo. Je to kompozícia zmesi dietnej (1/3) a závodnej (2/3). Zdravé mláďatá čoraz radšej lietajú okolo holubníka, robiac v povetrí čoraz väčšie kruhy. Je to veľmi dobrý úkaz pred začiatkom tréningových letov. Čoraz viac zaužívané je podávanie elektrolytov lietajúcim holubom, rovnako mladým, zvlášť po tréningoch a horúcich dňoch. Dôležité je tiež, aby mláďatá mali prístup ku gritu. Zabezpečuje potrebu vápnika pre budovanie kostí. Grit by mal byť vždy čerstvý, zaprášený nechcú prijímať. Niektorí chovatelia ho podávajú mimo holubníka aby ho čas od času premýval dážď. Holuby po daždi samé priletajú k nemu a tiež bezprostredne po preteku, inštinktívne vyberajú to, čo je pre ne najlepšie.

Holubník

Všetci majstri zhodne hovoria, že jednou z najdôležitejších podmienok, rovnako pre starého ako aj mladého holuba, je jeho dom. Chovatelia robia všetko pre to, aby holubník bol priaznivým prostredím pre holuba. Predovšetkým je potrebné, aby v ňom bol dostatočný počet sedačiek a búdnikov, aby každý holub mal svoje teritórium. Pripútanosť k holubníku, sedačke či búdniku musí byť chovateľom prehlbovaná podľa možností čo najviac a všetkými spôsobmi, pretože to je najdôležitejší činiteľ, motivujúci holuba na návrat domov. Veľmi dôležité sú aj klimatické pomery v holubníku. Treba pamätať na to, že holub žijúci v nevhodných podmienkach, v preplnenom holubníku, kde chýba dostatok kyslíka, kde je nedostatok tepla, skôr vlhko

ako sucho, nikdy nebude v dobrej kondícii a nikdy nebude vyhrávať ceny. Najdôležitejšie faktory sú: svieži vzduch, premerane stála úroveň vlhkosti, stála teplota, rovnaká cez deň i v noci.

Starostlivosť o holuby

Každý dobrý chovateľ bez výnimky venuje veľa času svojim holubom. Starostlivosť o staré holuby nevyžaduje toľko obetavosti ako o mladí. Mladým je potrebné venovať veľa času, aby sme ich dobre poznali. Ak sme veľmi zaujatí pretekmi, veľmi dôležitý je opatrovateľ. Môže to byť tiež oddaná manželka, ktorá má rada holuby. Jednako najdôležitejším činiteľom, rozhodujúcim o výhre, je zodpovedajúca motivácia. Holub musí mať dôvod, musí mať cieľ, aby sa vracal domov. Povzbudiť holuba, motivovať ho k najrýchlejšiemu návratu – to nie je jednoduchá úloha, je to dôležitá výzva pre chovateľa, ktorý chce vyhrávať.

Metódy pretekania

Nie všetci chovatelia v Holandsku a Belgicku vedú mláďatá rovnako. Spomedzi nich

▲ Zdravé mláďatá - základ úspechu.

možno vyčleniť dve skupiny. Jedni lietajú tak, že mladým dovoľujú a neskôr ich povzbudzujú do skorého utvorenia párov. Ak majú prvýkrát v živote vajíčka a v tom čase sú nasadzované na preteky, sú dobre motivované do rýchleho návratu. Chybou tejto metódy je, že mláďatá často strácajú záujem lietať okolo holubníka, treba ich vyvážať na tréningy. Druhá skupina chovateľov oddeluje mladé holubičky o holúbkov. Pol dňa pred nasadzovaním ich pustia spoločne do holubníka. Po preteku ich nechajú spolu do večera. Vzájomné stretnutie holúbkov a holubičiek pred pretekmi zvyšuje ich motiváciu a povzbudzuje ich k rýchlejšiemu návratu na holubník. Výhodou tejto metódy je, že vypustené holuby na prelet trénujú okolo holubníka bez nútenia, spontánne, časom až veľmi dlho. Nie je potrebné im pripravovať dodatočné tréningové lety.

Kameňom úrazu býva vytypovanie víťazných typov, keď sa hrá o peniaze, stávajú sa na konkrétne holuby. Túto metódu možno považovať za obdobu vdovskej metódy, použíwanej u starých holubov.

Medzi chovateľmi sú tiež dve školy poikať ide o používanie liekov. Jedna skupina aplikuje lieky pri každej príležitosti, druhá je v tomto ohľade veľmi zdržanlivá. Ako ukazuje prax, jedni aj druhí môžu mať výsledky, ale kto podáva lieky, zvlášť antibiotiká, musí to robiť neustále. lebo keď prestane, holuby postupne ochorejú.

Ako lieta Ad Schaerlaeckens?

Schaerlaeckens separuje mladé samičky a samičky. Drží ich v osobitných holubníkoch. Ich motiváciou pre návrat z preteku je ich vzájomné stretnutie. Nie je zástancom liečenia holubov farmakologickými prostriedkami. Verí v prirodzené zdravie a roky skúseností ho utvrdili v tomto presvedčení. Pripúšťa však, že v niektorých situáciách liečenie týmito prostriedkami, nevynímajúc antibiotiká, môžu pomôcť. **Zdôrazňuje, že iba v niektorých prípadoch.** Nadmerné používanie antibiotík oslabuje prirodzenú obranyschopnosť holubov. V dlhej vojne baktérií a antibiotík nakoniec víťazia baktérie. Podľa jeho mienky, úlohou chovateľa i veterinárneho lekára je spoločne sa zamyslieť, ako chorobám predchádzať a nie ich liečiť. Podstatnými podmienkami podľa Ad Schaerlaeckensa sú dobrý holubník a prirodzene odolné holuby.

Čo môžeme urobiť my?

Odchov zimných liahní v našich klimatických podmienkach nie je ľahké a napriek tomu sa objavuje. O niekoľkých vieme, zopár sa o to pokúša, no nepočuli sme o tom, aby títo chovatelia dosiahli nejaké nadpriemerné výsledky. Ale iste väčšiu pozornosť môžeme venovať cvičným letom. To určite mláďatám neuškodí. Všetci svorne potvrdzujú, že kto zodpovedne cvičí mláďatá, ten získava prevahu nad

konkurentmi. Možno podľa kolegov zo Západu ich precvičovať a trénovať pred spoločným vypúšťaním. Kto ich chce konštatovať tak, aby boli v čele pretekových výsledkov, mal by robiť tréningové lety počas sezóny. Nikdy nie je na škodu keď mláďatám venujeme osobitnú pozornosť. Už neraz sa potvrdilo, že kto dokáže efektívne zabrániť chorobám, ten víťazí.

Z poľského originálu preložil RNDr. Daniel Dudzik

Elektronické hodiny

BENZING
to je druhá etapa

už od 984 Sk
15 mesačných splátok
Akontácia 20% = 5 702 Sk

EXPRESS
Clocking System

Quatro
to zvládneme

už od 1 309 Sk
36 mesačných splátok
Akontácia 10% = 5 267 Sk

Nová éra v holubárskom športe

atIS TOP System

Distribútor: **TRIX**
Lubomír Drpál
Ozvěcká ulica, 028 01 Trstená
http://www.trix.sk/holuby
e-mail: holuby@trix.sk
tel. 0905 423259

už ja na splátky

OZNAMY CHOVATEĽOM

Srdečné blahoželania

- Dňa 6. 7. 2005 sa dožil pekného životného jubilea – 70 rokov – dlhoročný chovateľ pán **František Sobolovský**.

Veľa zdravia, rodinnej pohody a mnoho úspechov v chove poštových holubov praje manželka, rodina a členovia ZO CHPH Hurbanovo.

- Dňa 26. 3. 2005 sa dožil 50 rokov pán **Jozef Hamran**

z Duloviec, člen ZO CHPH Hurbanovo. Veľa zdravia, šťastia, rodinnej pohody a chovateľských úspechov do ďalších rokov praje rodina a priatelia holubári.

- Krásneho životného jubilea 60 rokov sa júl dožil vynikajúci chovateľ a dobrý priateľ pán **Ludovít Görözdös**. Do ďalších rokov mu veľa zdravia, pohody a radosti z doletu holubov prajú členovia ZO CHPH Veľký Meder a OZ CHPH Nové Zámky.

- August je významným mesiacom v živote pána **Jozefa IGAZA**.

Dožíva sa 50 rokov a pri tejto príležitosti mu do ďalších rokov prajú veľa zdravia, rodinnej pohody a veľa špičkovito umiestňovaných holubov členovia ZO CHPH Bánovce nad Bebravou.

- Na Petra a Pavla oslávil 60 narodeniny dlhoročný chovateľ, funkcionár a kamarát pán **Peter JAKUBČÁK** zo Spišskej Soboty. Do ďalších rokov mu veľa zdravia, šťastia, rodinnej pohody a veľa dobrých holubárskych výsledkov želajú priatelia holubári.

- Krásneho životného jubilea 60 rokov sa dožili členovia OZ CHPH Revúca 2. 7. pán **Anton Rapčan**, člen ZO CHPH Klenovec

- 8. 7. pán **Ján Boroš**, člen ZO CHPH Plešivec, zakladajúci člen OZ Revúca

- 19. 7. pán **Ing. Ivan Rosiar**, člen ZO CHPH Rimavská Sobota

- 18. 8. pán **Miroslav Búr**, člen ZO CHPH Klenovec

Srdečne im blahoželáme a do ďalších rokov im želáme, veľa zdravia a úspechov, ako v rodinnom živote, tak aj v chove poštových holubov.

Výbor OZ CHPH Revúca

- Dňa 1. júla sa dožíva 55. rokov dlhoročný člen ZO CHPH Brezno pán **Pavol Kubanda** z Heľpy.

Do ďalších rokov mu želáme veľa zdravia, radosti a len to najlepšie v holubarení.

Výbor OZ CHPH Revúca

- Oblastné združenie Nitra a členovia ZO CHPH Ivanka pri Nitre touto cestou blahoželajú svojim členom, ktorí sa dožili významných životných jubileí

pán **PhDr. Marián Dubaj** 50 rokov
pán **Vojtech Čermák** 50 rokov
pán **Milan Gavura** 60 rokov
Zdravie, šťastie, pohoda, dobrá nálada nech Vás neobchádzajú a holúbky dobre lietajú.

POĎAKOVANIE: Ďakujem priateľom, chovateľom poštových holubov, ktorí stáli pri mne a pomohli mi prekonať smutné chvíle pri strate manželky. Zvlášť ďakujem pp. Laššakovi, Dovalovi a Derenčénimu. Ďakujem.

Anton Rapčan

• Dňa 24. augusta 2005 sa dožíva krásneho a významného životného jubilea člen VZ SZ CHPH a dlhoročný predseda OZ CHPH Sereď pán

František Navrátil.

Pevné zdravie, veľký kus radosti zo života a ešte väčší z holubov mu prajú členovia OZ CHPH Sereď a členovia VZ SZ CHPH.

- 8. júl 2005 bol dňom keď 55 rokov oslávil pán

Doc., JUDr. Ľubomír Ciganik PhD.

Do ďalších rokov mu veľa šťastia, úspechov v práci a radosti z holubov prajú členovia ZO CHPH Bratislava – Ružinov.

- Dňa 27.7. 2005 oslávil životné jubileum 50 rokov pán

Jozef Bahno,

člen ZO CHPH Lovčica Trubín. Milý Jožko, s holúbkami sa dá veľa pohody užiť, len Ti musí hlava slúžiť. Do ďalších rokov veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody i úspechov s holubmi Ti praje celá Lovčica Trubín.

- Dňa 28. 7. 2005 oslávil životné jubileum 50 rokov pán

Jozef Bojo,

predseda ZO CHPH Lovčica Trubín a vášnivo zapálený chovateľ. Milý Jožko s holúbkami si môžeš veľa radosti užiť, len Ti musia nervy dobre slúžiť. Do ďalších rokov veľa zdravia, šťastia, rodinnej pohody a úspechov s holubmi Ti želajú priatelia a celá Lovčica Trubín.

DROBNÉ OZNAMY

■ Predám konštatovacie hodiny BENZING, v plastovom obale na 24 konštatovaní. Mechanické natahovanie, hodiny sú vo výbornom stave. Mob. 0908/634623

■ Z rodinných dôvodov predám konštatovacie hodiny STB. Hodiny sú v dobrom stave a majú pravidelný chod. Cena 3 500,- Sk. Anton Rapčan, Ul. Klokoča 732, 981 01 Hnúšťa

■ Predám z rodinných dôvodov celý chov poštových holubov a konštatovacie hodiny Elektročas vo výbornom stave. V chove sú pre-

važne holuby na dlhé trate. Odber v septembri.

Tel : 057/4462208, 0908/953454

● p. Jaroslav Pastrnák, 059 37 Štôla, tel. 0905/807344 hlási : RO – 03 – 205624

● p. Jaromír Patera, tel. 0904/452771 hlási: RO – 02 – 169202

Vyhodnotenia súťaže pre „Menej náročných a pomalších chovateľov“ zasielajte na adresu : RMDr. Daniel Dudzik, Hlavná 1432, 059 51 Poprad – Matejovce. Podmienky boli zverejnené v Informačnom spravodaji 2/2005, str. 68.

TESTOVACIA STANICA „PODZÁMOK – Spišské Podhradie“ a Penzión „PODZÁMOK“ pozýva spriaznené holubárske duše na sledovanie doletov holúbkov z pretekov. O ubytovanie a stravovanie postarané. Informácie o nasadzovaní a termínoch pretekov: www.penzionpodzamok.sk. Tel.: +421 53 4541 755 Tešíme sa na Vašu účasť.